

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETEK

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre	...	960 Le
Fél évre	...	480 Le
Negyed évre	...	240 Le
Havonta	...	80 Le

Külföldi előfizetők díjazás szerin

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival tö bb

Tűzkeresztség.

Holnap nyílnak meg a bucu-restii parlament kapui az újonnan megválasztott képviselők és szenátorok előtt s ezt a nagy eseményt a pártok, de maga az ország népe is fokozott érdeklődéssel és izgalommal várják. Az ünnepi megnyitás nagy és jelentős ünnepe lesz Erdély magyarságának: hét esztendő után most találunk ki tulajdonképpen először a politika kapui a magyarság reprezentánsai előtt. Ha számra talán még mindig kicsiny, de lelkes, igaz szándéku és erős akaratú magyar csapat lépi át a parlament küszöbét, a magyar képviselők és szenátorok csoportja, hogy a maga erejével, politikai iskolázottságával részt kérjen és részt vegyen abban a hatalmas munkában, amely az ország fejlesztését, nagygyátételét tüzte ki célul. Erdély magyarságának szeretete, bizalma, reménykedése kíséri ezt a maroknyi csapatot a törvényhozás hajlékába, az ünnepet hirdető harangzugásba belevegynének a bizakodó magyar szívek lelkes megdobbanása, ünnepeink van nekünk is; igaz, becsületes harcba indulnak az erdélyi magyarok Szent-György-lovagjai. Az igazságunkért, magyarságunkért, kisebbségi jogainkért, új hazánkban való méltó elhelyezkedésünkért, a magyar jólétért és becsületért indul meg a küzdelem s azokat a férfiakat, akik kétféle magyar képét, lelkiét és érzését képviselik a törvényhozás házában, felvértezi, lelkesíti, kitartóvá teszi az a nagyszerű, imponáló tudat, hogy az ittélő magyarság — miként azt a választásokon oly gyönyörűen bebizonyította, — egyetlen emberként, egységes hittel és akarattal áll mögöttük.

Nagy és nehéz feladat vár Bucurestiben a magyar képviselőkre és szenátorokra. Teljes szívvel és lélekkel kell részt venniük abban a hatalmas építómunkában, amely most újult erővel indul meg az ország javára és felvirágoztatására. Talán nem is lesz sima és zavartalan a magyar képviselők és szenátorok küzdelme a parlamentben. Talán — legalább egyes előjelekből ítélve — heves támadások középpontjába is kerülnek. Bizva bizunk azonban, hogy az erdélyi magyarság megválasztott reprezentánsai a pergőtűzek esetleges viharában higgadt és öntudatos magatartásuknak, lelkes nemzeti öntudatuknak, politikai érettségüknek és bölcs mérsékletüknek imponáló példáját adják.

Hisszük, hogy képviselőink bátran, okosan parirozzák ki az esetleges támadásokat és sértetlenül, meg erősödvé kerülnek ki a tűzkeresztség-

ből. Itt aztán a kormányra is nagy feladat sulyosodik. A magyarság becsületesen betartotta a választási egység reá eső kötelezettségeit, s most a hatalmas kormánytöbbségen a sor, hogy a fegyvertárs kötelező lo-vagias magatartásának tanujelét adja. Nem védelemről van szó, nem

megvédésre van szüksége az esetle-ges támadások ellen a magyarság parlamenti csoportjának, Nem. Ellen" feleinkkel majd csak elbánunk. A többséget alkotó politikai barátainktól azt várjuk el, méltán és bizonyosság-gal, hogy nem gördítenek akadályor-ka-t a kisebbségi erők békés és dol-

kozni vágyó szándékai elé, s lehetővé teszik, hogy a magyarság reprezen-tánsai teljes szívükkel megfelelhessenek vállalt, szent kötelezségeiknek. Erdély magyarjai ünnepet látnak a parlament megnyitásában, s most a kormányon áll, hogy örömről le-gyen annak munkájában.

Ünnepségek között nyílik meg a parlament

A kormány nagyszabású programot állított össze. — A király személyesen olvassa fel a trónbeszédet. — Elmarad a kormány újjalakítása.

Hétfőn kezdődik a mandátumok igazolása.

(Bucuresti, június 24.) Nagy ünnepélyességek közepette nyílik meg pénteken a parlament. Az Averescu kormány maga is különösebb jelentőséget kíván tulajdonítani az ülészak megnyitásának s épen ezért a kormány a tegnapi estői minisztertanácson teljes részletességgel és pontossággal megállapította a megnyitási-ünnepség programját.

Hogyan folyik le az ünnepélyes megnyitási ülés.

A parlament ünnepélyes megnyitását Te Deum vezeti be, amelyet Cristea Miron patriarcha pontifikál s amelyen a miniszterek, szenátorok, képviselők, a semmitőszék bírái, a törvénykező tanács, a legfelsőbb pénzügyi bizottság, a Román Tudományos Akadémia, az állandó közigazgatási tanács tagjai, az egyetemek tanári kara, a kereskedelmi akadémia tanárai, az ügyvédi kamara, a technika és vízművek tanácsa, a táblák, törvényszékek, a városok primárjai, a városok vezérigazgatóságai, a kereskedelmi kamarák, a katonai hatóságok és a főbb állami méltóságok teljes számban vesznek részt.

Az ünnepi istentisztelet után a törvényhozás tagjai fél tizenkettőkor bevonulnak az ülésterembe, ahol a meghívott vendégek közül a diplomácia képviselői az F. tribünön; a legfelsőbb semmitőszék, a törvénykező tanács, a legfelsőbb pénzügyi bizottság tagjai a K. tribünön; a Tudományos Akadémia, az állandó közigazgatási tanács tagjai, az egyetemek tanári kara, a kereskedelmi akadémia tanárai, az ügyvédi kamara, a technikai és vízművek tanácsa, a táblák, törvényszékek bírái stb. pedig az ugynevezett hivatalos tribünökön foglalnak helyet. A szenátus és a parlament tagjai a trón előtti padokban helyezkednek el. Öfelségének a palotából való elindulását 101 ágyulövés fogja jelezni.

Ferdinand király hadseregével kíséretében pontban 12 órakor lép be az ülésterembe és a trón köré csoportosult miniszterek és

az állam legfőbb méltóságainak jelenlétében felolvassa a parlament megnyitását elrendelő királyi kéziratot. A trónbeszéd felolvasása és a király távozása után a törvényhozás korelnöke megnyitja az első ülést.

Hétfőn kezdődik az igazolási vita.

(Bucuresti, június 24.) A belügy-miniszter holnapra összehívta a katonai prefektusokat, hogy döntsenek, ki marad meg továbbra is közszolgálatban és ki tér vissza a katonai pályára. — A kormánypart péntek este értekezletet tart. Az igazolási vita hétfőn kezdődik, addig elvégzik a szekciók megalakítását és más formulák megejtését.

Elhalasztják a kormány átalakítását.

(Bucuresti, június 24.) Lapjelenté-

sek szerint Averescu tábornok elhatározta, hogy elhalasztja a kormány átalakítását a parlamenti ülészak befejezése utáni időre. Addig Negulescu és Coanda helyett, akiket a kamara, illetve a szenátus elnökeivé választanak, a többi miniszter fogja vezetni a közoktatásiügyi és az iparügyi minisztériumot.

Elhárított tüntetés Cuza professzor mellett.

Cuza képviselő tegnap este a fővárosba érkezett. A pályaudvaron mintegy száz diák fogadta a vezért, akinek érkezésére a rendőrség széleskörű óvintézkedéseket irogatosított. A diákság tüntetést kísérelt meg, de a rendőrség beavatkozott úgy, hogy csak a Calea Grivitei tornyokba néhány üzlet kirakatát. A rendőrség három tüntetőt előállított.

Kormánygyőzelem a megyék szenátorválasztásán

Az eddigi jelentések szerint tulnyomó részben a kormányjelöltek győztek az egész országban.

(Saját tudósítónktól.) Az egész országban fölényes győzelmet aratott a kormánypart a megyei tanácsok szenátorválasztása során. Temes megyében tegnap a késő esti órákban lett ismeretes a választás eredménye, amely szerint dr. Jova György kormányparti jelöltet választották meg szenátornak 1386 szavazattal dr. Bugariu Sever nemzeti párti 438 és dr. Obadeanu Pál liberális 187 szavazatával szemben. Temes megyében 2166 szavazatot adtak le összesen és sehoh sem fordult elő incidens. Biharmegyében három helyen szavaztak. Nagyváradon 1196, Belényesen 1020 és Margittán 684 szavazatot adtak le. A végeredményben itt is a kormánypart jelöltje, dr. Jacob Lázár jogakadémia tanár győzött 2261 szavazattal. Kolozsmegyében is a kormánypart jelöltjét, Munteanu Aurél bánffyhungyadi görög katolikus lelkészt választották meg 1098 szavazattal a liberálisok és a nemzeti pártnak 686 szavazatával szemben. Brassó s Fogarasmegyé-

ben is fölényes kormányparti győzelem volt. Csik-, Háromszék- és Udvarhely megyékben megsemmisítő a magyar fölény. Ezekben a megyékben Görög Joachim, Molnár Kálmán és Ferenczy Géza lettek a szenátorok. Marostordamegyében szintén a kormánypart győzött, ahol jelöltje Tasleanu volt miniszter volt, ellenfelei csak elenyészően csekélyszámu szavazatot kaptak. A többi megyékben is mindenütt a kormánypart győzött. A liberálisok csak Arges, Valcea és Hotin megyékben szereztek maguknak mandátumot, míg Szamosmegyében a nemzeti pártnak sikerült többséget szerezni.

— Borzalmas tűzveszedelem Bessarabiában. Bucurestiből jelentik: A Jasi közelében fekvő Petesti, besszarabiai faluban tegnap hatalmas tűz ütött ki, amely mintegy száz gazdaságot elpusztított. A mentési munkálatokban a jasi-i és a szomszédos városok tüzoltósága is résztvett.

Osztályozzák a rokkantakat.

Förvényjavaslat az anyák védelmére. — Lupás miniszter nyilatkozata.

(Cluj—Kolozsvár, június 24.)

Lupás egészségügyi miniszter ma terjesztett a kolozsvári munkatársunknak. A miniszter többek között kijelentette, hogy a rokkantak ügyét közelebbről teljes revízió alá veszik. Közös vezetés alá hozzák a különböző rokkant-egyesületeket, hogy az állami segítség pontosan megállapítható legyen. A rokkantak felülvizsgálására szakértő bizottságot küldenek ki, amelyben a rokkantak képviselője is helyet foglal. Ez a bizottság újból felülvizsgálja a rokkantakat és megállapítja, hogy kinek javult, kinek rosszabbodott az egészségi állapota. Ennek alapján újból osztályozzák a rokkantakat, megfelelően emelve, vagy csökkentve az államsegélyt.

Az erdélyi népjóléti intézményekre vonatkozólag kijelentette a miniszter, hogy ismeri azok helyzetét és múltját. Mindent el fog követni, hogy megkapja mind egyik, amire szüksége van és elsősorban a kórházakat kívánja megfelelő támogatásban részesíteni. Rövid időn belül felépíti az abrudbányai kórházat, de az aranyosbányai kórház helyreállításáról is gondoskodni fog.

A tüdővész elleni védekezés ügyében, valamint az anyák és gyermekek védelmére törvényjavaslatokat készít, amelyek a parlament őszi ülészakán kerülnek tárgyalás alá. Minden egyetem mellett tüdőgondozót épített, ahol a beteg diákok ugyszólván ingyenes gyógykezelésben részesülnek. Ezenkívül nyári üdülőhelyeket létesít, amelyek közül egy már ebben az évben a diákság rendelkezésére fog állni.

Ablakbetörés mint rablás

(Cluj—Kolozsvár, június 24.)

Közel két évvel ezelőtt, 1924 októberben, tíz hostati legény mulatozás után meglehetősen illuminált állapotban indult haza az egyik külvárosi korcsmából. Utközben elhaladtak Calugaru hadbíró-kapitány háza előtt, amelynek ablakát a legények egyike, Kelemen Ferenc véletlenül bezúzta, még pedig oly szerencsétlenül, hogy kezét és arcát is összevázta. A zajra a kapitány kiugrott az ablakon és üldözőbe vette a legényeket, akik közül egyet elfogott és a többi kilenc személyazonosságát is megállapította. A hadbírósgát a katonai büntetőtörvénykönyv 215. szakasza alapján, amely rablásra való szövetkezésről szól, megindította az eljárást. A mai tárgyaláson Kelemen Ferenc elmondta, hogy a kapitány ablakát véletlenül törte be, amelyet másnap meg is csináltatott. Ugy ő, mint társai tiltakoztak a rablásra való szövetkezés vádjá ellen. Calugaru fenntartotta a vádat és elmondta, hogy lakása ellen a legények tervszerű támadást készítettek elő. Ezután Magulescu katonai ügyésznek kellett volna elmondani vádbeszédét, azonban az esetet nem tudta a 215. szakasz kereteibe beleilleszteni és kérte a vádlottak felmentését, amit a bíróság egyhangulag magáévá tett.

Eltemették a raabsi dráma hőseit.

Nyolc hónap alatt kétszázhetvenöt milliót kapott Orlow Klinger bárónőtől. — Zarándoklás a titokzatos orosz ravatalához.

(Bécs, június 24.) Tegnap délután egy órakor temették el Orlow Cyrill Konstantint, a raabsi tragédia főszereplőjét és ezzel a függöny lehullott a raabsi erdő véres tragédiájára. Orlow hulláját a kórház halottas kamrájában ravatalozták fel és már a kora reggeli órákban végtelen zarándokok indultak a ravatalhoz. Különösen sok fiatal nő kereste fel a rendkívül szép orosz halott koporsóját, melyet rövidesen valóságos virágerdő borított. A temetési szertartást egy orosz nő végezte. Százán és százán tolongtak a nyitott sír körül és mialatt a koporsót lebocsátották, a tömegből hangos zokogás csuklott fel.

A csendőrség és a kremis vizsgálóbíró már befejezte a vizsgálatot Orlow ügyében. Még csak azt nem sikerült pontosan megállapítani, hogy kicsoda Orlow. Ő maga orosz hercegnek mondta magát, mások kalandornak tartották. Dél-Oroszországból származott s a forradalom kitörése után Konstantinápolyba került, hol állást vállalt. Atyja ehitte a forradalmakban, anyja Gagarin herceg felesége lett és most Párisban él. Innen jutott azután Németországba, majd Meránba, hol anyai részről való nagybátyja lakott. Az Oroszországból hozott

ékszerekből élt egy ideig. Ez per sze nem akadályozta meg, hogy különféle kalandos vállalkozásokba ne fogjon. Így például Orlow fellépett egy mozidramában és eljátszotta ennek a drámának főhőseit. Orlow Meránban ismerkedett meg Klinger Hugónéval, a kinek mint orosz herceg mutatkozott be s akit a báróné élete végéig orosz hercegnek hitt. A vizsgálat megállapította, hogy az az összeg, amelyet Orlow a bárónétól kapott, alig nyolc hónapos összeköttetésük alatt kétszázhetvenöt millió koronára rug.

A nyomozó hatóságok közegei ugyszólván naponként megjelentek a kórházban Orlow betegágya mellett, hogy vallomásra bírják, Orlow azonban végig tagadott. A kihallgatások gyakran annyira megerőltették, hogy ájultan terült el az ágyán és csak hideg zuhanyokkal, injekciókkal tudták magához téríteni. A vallomások alatt eleinte figyelt a kérdésekre és pontosan válaszolt rájuk, később minden kérdésre közönyösen csak annyit felelt:

— Igen, úgy volt, úgy történt minden, ahogy akarják!

A raabsi dráma két áldozata örök álmát alussza s a raabsi erdő titkának kulcsát magukkal vitték a sírba.

Rendezték a szlovenszkói magyarok állampolgárságát.

Prágából táviratozzák: A képviselőház alkotmányjogi bizottsága a Magyar Párt kívánságára elfogadta a Lex-Dérert, az állampolgárságot rendező törvényjavaslatot, amely sze-

rint a felvidék 120.000 lakosának vitás állampolgársága elintéződött. Az új vámtörvény különben, amely a parlament mindkét házában és Prága uccáin annyi vihart okozott, július elsején életbe fog lépni.

Felhőszakadás Aradon.

Arvizveszedelembé kerültek a pincék és az alacsonyabban fekvő üzletek és lakások.

(Saját tudósítónktól.) Ma a kora délutáni órákban régen nem tapasztalt, hatalmas vihar vonult végig Arad fölött. A vihar óriási záporosóval déli egy óra után kezdődött és egyforma erővel tombolt egészen fél három óráig. Rövid idő múlva valóságos árvíz hömpölygött a város uccáin. A szünetlenül tartó villámlás, mennydörgés és a nagy mennyiségben lezuhanó víztömeg rémületbe ejtette a közönséget. Sok helyen nagy károkat okozott a vihar, mert az uccákon felgyülemlt esővíz, behatolt a házakba, pincékbe, sőt az alacsonyabban fekvő üzlethelyiségekbe is. A hatalmas vihar miatt különösen a kevésbé csatornázott városrészek lakói szenvedtek. Ségában, Gájban és a Mosóczy-telepen teljesen lehetetlenné vált a közlekedés és a pincéket mindenütt elöntötte a víz, amely nagy értékeket tett tönkre. A Holtmaros percek alatt annyira megduzzadt, hogy kiöntéssel fenyegetett. A Holtmaros fenyegető áradása következtében, számos helyen nagy károkat okozott a talajvíz, amely elsősorban mindig a Holtmaros áradásakor szokott megjelenni. A Mosóczy-telepen egyes uccákon harminc centiméterre

emelkedett a víz és elöntötte a házak udvarát és több helyen behatolt a lakásokba is. Az árvíz nagy rémületet keltett, mert az a hír terjedt el, hogy kiöntött a Maros. Többen a háztetőkre és padlásokra menekültek és onnan kiáltottak segítségért.

De nemcsak a külvárosokban, hanem a belváros egyes alacsonyabban fekvő uccáin is nagy károkat tett a vihar által okozott árvíz. A Marasesti (Kossuth)-uccán több üzlethelyiségbe behatolt az ut közepén hömpölygő víz és tönkre tette az árukat. A csatornák sok helyen bedugultak, ami megakadályozta a víz lefolyását. Az Episcopul Radu (Magyar)-uccán szintén a házakba és pincékbe hatolt be az összegyűjt esővíz. A parkok szintén rövid idő alatt víz alatt állottak.

Általános feltűnést keltett egy aradi fatalembert, aki a legnagyobb zápor idején, világos vázsonruhában és szalmakalappal fején, a legnagyobb nyugodtsággal sétált a főucca közepén. A járókelek, akik a hirtelen jött vihartól a kapuk alá menekültek, csodálkoztak a különös viselkedésű fiatal embert. A hatalmas zápor csak fél három órakor csendese-

edett el és az uccákat előntő víztömeg lassan leszivárgott a földbe. A késő délutáni órákban teljesen kiderült és a nyári napfény felszáritotta az ázott uccákat.

A Bihoreana vállalja az aradi villamos építést.

A villamostársaság vezérigazgatójának levele. — Villamos és autobusz-kombináció a közlekedés rendezésére

(Saját tudósítónktól.)

Arad város közúti közlekedésének immáron halaszthatatlanná vált rendezése egyik legaktuálisabb problémája a város vezetőségének. Mint ismeretes, a város az elmúlt évben a Bihoreana villamos-sági társasággal beható tárgyalásokat folytatott a villamos vasut megépítése érdekében. Annak idején a társaság megbízásából hoz szabb ideig Aradon tartózkodott Sauerpreis Ferdinánd a Bihoreana vezérigazgatója és teljesen elkészítette a villamos vasut építésének tervzetét. A tárgyalások azonban végül is váratlanul abba maradtak, mert a Bucuresti-i Electrica részvénytársaság, a miniszterium útján egy újabb ajánlatot helyezett kilátásba. Az ajánlat azonban a mai napig sem érkezett meg, viszont ezzel az ügy érdemleges elintézése elodázódott és az aradi villamos kérdése hónapokig ismét letargikus, tehetetlen álomba merült. Most újból aktuálisá vált a város közlekedésének rendezése. Mint ismeretes, az elmúlt napokban a város műszaki bizottsága rendkívül ülést tartott, mert egy alkalmi vállalkozás konkrét ajánlatot nyújtott be Aradvárosához: az autobusz-közlekedés megvalósítása érdekében. A műszaki bizottság nem döntött a nagyfontosságú kérdésben, mert a bizottság tagjainak többsége a város közlekedésügyét nem látta az autobuszközlekedéssel teljesen megoldottnak s végül is az a vélemény alakult ki, hogy az ajánlat letárgyalása előtt kérdést kell intézni Sauerpreis Ferdinándhoz, a Bihoreana vezérigazgatójához, vajon a vállalat fenntartja-e a régebbi ajánlatát. Mielőtt azonban a műszaki bizottságnak ezt a liatározatát végrehajtották volna, érdekes levél érkezett Bécsből Aradra, Kaufmann Kamill gépüzemigazgatóhoz. A levelet Sauerpreis Ferdinánd vezérigazgató küldte és értesítette a gépüzemigazgatót, hogy a vállalata abban a helyzetben van, miszerint ismét felveheti Araddal a tárgyalásokat. Az igazgató célzást tesz a levélben arra is, hogy a villamos vasut építését autobusszal kombinálva gondolná megvalósíthatónak a Bihoreana részvénytársaság. Szerinte a kérdés helyes megoldása az volna, hogy csak a főútvonalon építenék a villamosvasutat, a mellékúccákon pedig autobuszközlekedést létesítenének. Ebben az esetben Arad város közlekedésének átreformálását még ebben az évben meg lehetne valósítani. Sauerpreis vezérigazgató különben — levélben — jelezte, hogy július elején Aradra érkezik és érintkezésbe lép a város vezetőségével.

Milliárdos család Budapesten.

Kifosztott emberek megostromoltak egy pesti vállalatot. — Megszökött a sikkasztó „vezérigazgató“.

(Budapest, június 24.) Nagyszabású bűnügy foglalkoztatja napok óta a budapesti rendőrséget. Zoltán László, a „Stella“ kereskedelmi rt. vezérigazgatója megszökött és több mint egy milliárd korona összegig károsította meg ügyfeleit. Zoltán Lászlónak már több ízben baja volt a rendőrséggel. A tőzsdei konjunkturák idején nagy vagyont szerzett és tőzsdeirodát nyitott. Közben megnősült és feleségül vett egy gazdag kereskedő lányt, akivel nagy összegű hozományt kapott. Fényűző életmódjával azonban pár hónap alatt elköltötte felesége pénzét és csakhamar elváltak. Később ismét megnősült, egy szalon próbaksasszonyát vette el feleségül, akinek szintén sok megtakarított pénze volt. Zoltán László nyakára hágott ennek a hozománynak is és megint elvált. Aztán harmadszor, sőt negyedszer is megnősült és mindig elköltötte feleségének hozományát.

Az első nagy tőzsdekrach végleg ledöntötte Zoltán Lászlót és óriási összegű adósságok hátrahagyásával megszökött Kaliforniába. A károsultak feljelentették és saját költségükön hazahozták a szélhámos tőzsdeügynököt. Akkor letartóztatták, de később szabadon engedte az ügyészség, mert Zoltán édesapja némi kártérítést fizetett a károsultaknak, a kik visszavonták a feljelentést. Később ügynökösökön kezdett, de nem tudott belenyugodni a szerény életmódba és egy könyvkiadó vállalat kiadványát terjesztette és tizenhat milliót összeszedett Debrecenben, a pénzt megtartotta magának. Ugyanekkor több szélhámoságot is követett el és a szélhámoságok által szerzett pénzből megalapította a Stella-vállalatot. A vállalatban nagyarányú tevékenységet fejtett ki, de közben a megkárosított könyvkiadó és egy írógépkereskedő is feljelentést tett ellene.

A nyomozás ekkor megindult, azonban Zoltán László közben megszökött. Zoltán László híres volt bűkezűségéről s valósággal dobálta a pénzt. A nagyuri élethez a pénzt furcsa módon szerezte Zoltán László. A pénzszerzés tulajdonképpen alapja a Stella-vállalat volt. A vállalathoz két igazgatótársat szerzett, Székely Ottót és Grünwald Sándort. A három igazgató a budapesti nagykereskedőktől nyakra-főre vásárolt hitelbe és bizományba árut. Mert pénzt akartak szerezni, a nem saját tulajdonukat képező árukat beszerzési áron alul adogatták el. Az áru egyik részét eladták, a másik részét, a palackárut Zoltán saját háztartásában használta fel. A tanúk vallomásai szerint, lakásán rengeteg pezsgős dártdók voltak a bizományba vagy hitelbe kapott italokból. Rengeteg koszpénzt szedett fel nagy kamatokra. Amikor a kamatokat már nem tudta fizetni, hirdetésekkel tett a lapokba, hogy kaució alkalmazzottakat keres. Negyven alkalmazottat vett fel kisebb-nagyobb óvadékkal. Az alkalmazottakat pénzbeszedéssel bizta meg, de kiderült, hogy pénzbeszedni nem

lehet, mert a cégnek sehol sincs követelése. Az alkalmazottak visszakövetelték az óvadékokat, azonban Zoltán nem tudott fizetni. Hétfőig kért haladékot és amikor az alkalmazottak hétfőn be mentek az üzletbe, megdöbbenve látták, hogy a polcok üresek és Zoltán László eltűnt. A negyven alkalmazott formális ostromot indított az irodában rekedt két igazgató ellen. Amikor látták, hogy sem kérésüknek, sem követelésüknek nincs eredménye, formális blokád alá vették a vállalat

Megalakult a magyar parlamenti csoport.

Bethlen György lett a pártvezér. — Tanácskozás készül a többi kisebbségi pártokkal.

(Bucuresti, június 24.) A parlament holnapi megnyitására dr. Szele Béla s dr. Bernády György kivételével az összes magyar kisebbségi képviselők és szenátorok megérkeztek a fővárosba. Dr. gróf Bethlen György ma reggel az expresszrel érkezett Bucurestibe. Dél előtt a magyar református presbiterium helyiségében tartotta a Magyar Párt parlamenti csoportja alakuló ülését, amely délután két órakor ért véget. Az előzetes híradások szerint az értekezleten négy fontos tárgy szerepelt: 1. A parlamenti csoport vezérének megválasztása, amelynek egyetlen jelöltje gróf Bethlen György. 2. A parlamenti csoport programjának megállapítása. A kérdést dr. Tornya Gyula és dr. Balogh Arthur referálták; utóbbi kész tervvel utazott Bucurestibe. 3. A parlamenti csoport titkárnak megválasztása. Utóbbi napokban az a vélemény alakult ki, hogy a titkár csak a parlamenti csoport egyik tagja lehet. Ezek szerint kombinációba sem jöhet más, mint dr. Willer József, aki a román nyelven kívül tökéletesen beszélt az összes nyugati nyelveket is. 4. A Magyar Párt parlamenti csoportjának részére szükséges helyiség kiválasztása. Ez

helyiségét, nehogy a két igazgató megszököjön. Többen a rendőrségre siettek és feljelentést tettek Zoltán László és társai ellen.

Detektívek mentek az épülethez és Székelyt és Grünwaldot letartóztatták. A különös eset óriási feltűnést keltett és a két igazgatót hatalmas tömeg kísérte a rendőrségig. Ott kijelentették, hogy nem volt tudomásuk Zoltán műveletről. Székeiket a rendőrség szabadon engedte. Grünwaldot azonban továbbra is fogva tartja, mert az a gyanú, hogy részt vett Zoltán László minden munkájában. Zoltán ellen kiadták a köröző-levelet. A kárt eddig pontosan megállapítani nem lehetett, azonban azt több mint egy milliárdra becsülik.

ügyben tárgyalások folynak az egyik bucuresti-i magyar egyesülettel, amelynek nagy székháza van. A terv szerint ebbe a székházba egyesítenék a parlamenti csoportot, a jogvédő irodát és a Magyar Párt bucuresti-i tagozatának vezetőségét. Miután a tárgyalások még nem vezettek eredményre, a parlamenti csoport egelőre ideiglenes helyiséget fog bérelni.

Az ülés lefolyásáról kapott jelentés szerint az ülés folyamán dr. gróf Bethlen Györgyöt egyhangulag a parlamenti csoport elnökévé választották. A parlament programját és az ellenzéki sajtó által kifogásolt kisebbségi mandátumok ügyét vették azután tárgyalás alá. Foglalkoztak a parlamenti pártiroda megszervezésének kérdésével és elhatározták, hogy dr. Willer József képviselő vezetésével bizottságot küldenek ki a megfelelő tervezet előkészítésére. Délután folyatták a tanácskozásokat, amikor dr. Gyárfás Elemér ismertette gazdasági programját. A szász és német képviselők csak péntek reggel érkeznek a fővárosba, ezért a Magyar Párt s a szászok között a tárgyalások még nem indultak meg.

Háborúság az apanázs körül.

Apponyi Antal gróf özvegye tartásdíjat követel a Königswarter bárói családtól.

(Bécs, június 24.) Mikor az öreg Königswarter Móríc báró mintegy husz év előtt elhunyt, vagyonának javarészt legidősebb fiára, Hermannra hagyta avval a kikötéssel, hogy egymillió aranykoronát tartozik zsidó jótékony alapokra adományozni, ha valamikor kikeresztekedik.

Königswarter Hermann báró eleinte megmaradt őseinek hitén és amikor feleségül vette Blaskovich Melaniet, az előkelő magyar nemesi család leánya áttért férje kedvéért a zsidó vallásra.

Ebből a házasságból több gyermek született. Königswarter Hermann báró azonban néhány év múlva elvált feleségétől, kikeresztekedett és miután apja végrendelete értelmében egymillió aranykoronát adományozott zsidó jótékony alapokra, feleségül vette a császárváros egyik akkori ünnepelt szépségét, Sesna Adolfinát, a Carltheater operette-primadonnáját

A háború második évében, 1915-ben Königswarter Hermann báró hirtelen elhunyt. A vagyon legnagyobb részét első házasságából származó János fia örökölte, míg özvegyének évjárdékot biztosított, amely a pénz elérékelenedése következtében ma igen csekély összeget tesz ki. A fiatal özvegy egyébként a gyászszertendő letelte után másodszor is férjhez ment Apponyi Antal grófhhoz. A volt primadonna második férje azonban 1920. február 4-én Ischlben elhunyt és feleségét vagyon nélkül hagyta hátra.

Apponyi Antal gróf özvegye ezért pert indított mostohaafia, esabacsüdi Königswarter János báró ellen évjárdékának valórizálásért. Königswarter János báró a bíróságtól a kereset elutasítását kérte avval a megokolással, hogy mostoha anyja önként vált meg a Königswarter-névtől, amikor másodszor is férjhez ment Apponyi Antal grófhhoz és

így elvesztette jogát, hogy részesedjék első férje hagyatékából. Az érdekes pert a bécsi törvényszék előreláthatólag a jövő hónapban fogja tárgyalni.

Románia tiltakozik a csehszlovák vámok ellen.

(Bucuresti, június 24.) A kormány gazdasági delegációja ma déli előtti ülésen foglalkozott a Román Opera ügyével, és felhatalmazta Goldis László kultuszminisztert a kérdés végleges megoldására. Valószínű, hogy megvásárolják az állam számára az Opera jelenlegi helyiségeit. Foglalkozott ezután a bizottság a csehszlovákjal mezőgazdasági vámokkal, amelyek nagyon megnehezítik Románia kivitelét Csehszlovákiába. A bizottság megbizta Garofil földművelésügyi minisztert, hogy tanulmányozza a kérdést és a külügyminiszterium útján tegye meg a szükséges intézkedést a Romániával szemben fennálló vámok csökkentésére. Végül Lepadatu pénzügyminiszter közölte, hogy a gabonakivitel május hónapban rendkívül emelkedett és remélhető, hogy még tovább növekszik és megjavítja a kereskedelmi mérleget.

Dusgazdag urinó tragédiája.

Titokzatos öngyilkosság az ideggyógyintézetben.

(Szeged, június 24.) Szokatlan körülmények között követett el öngyilkosságot ma reggel a szegedi egyetem idegklinikáján egy makói uriaszony. Tegnap este behozták a klinikára Makóról Endrey Sámuelné, ki régóta idegbajban szenved. Az idős uriaszszonyt a fia kísérte Szegedre és megengedték neki, hogy az első éjszakán az anyja mellett örködhessen. Ma reggel fia a városba ment, az ápolónő néhány percre szintén elhagyta a szobát s azt az időt használta fel Endrey né az öngyilkosságra. Selyem sálját a nyakára csavarta, majd ráakasztotta az ágy karfájára és addig lóbálta magát, míg eszméletét veszítette. Az öngyilkosságot néhány perc múlva vették észre, azonban már nem lehetett rajta segíteni. Az idős uriaszszony öngyilkossága mögött rejtélyes rugókat gyanítanak s azért a rendőrség nyomozást indított annak megállapítására, hogy miért vált meg az élettől a dusgazdag Endrey Sámuelné.

Orbán butorok a LEGSZEBBEK

Arad, Plata Stefan cel Mare
▶ (Béla-tér) 16. szám. ▶

— A bucuresti-i akadémia tiszteletbeli tagjai. Bucurestiből jelentik: A román tudományos akadémia legutóbb tartott ülésén tiszteletbeli tagjai sorába választotta be René Cagnat, Edmond Pottier, Franz Cumont francia tudósokat, valamint Róth szászsebesi lelkészt; dr. C. Levodittit és Petre Missirt. Az akadémia másnap tartott ülésén pedig Charles Richet-t, párisi orvosprofesszort, a Nobel-díj nyertesét választotta egyhangulag tiszteletbeli tagnak.

Aki az ikertestvérét a homlokán hordja

Egy szegény kis embró panasza. — Érzékeny történet, amelyben egy 35 éves csodagyerek spirituszban ülve elmondja csodálatos kalandjait. — Aradon is történnek orvosi csodák. — Kiábrándító szakvélemény a kolozsvári szenzációról. — Beszélgetés egy kioperált magzattal.

Hatalmas nyári „szenzációbalon” kelt szárnyra e napokban. Egy kolozsvári tudósítás szerint az ottani Mátyás-szanatóriumban egy 21 esztendő anyja méhéből két daganatot operáltak ki, amelyekben kifejlett fogakra és dus hajcsomókra akadtak. A fiatal anya a cikk megállapítása szerint méhében hordozta saját ikertestvéreit. Nahát ez igazán szenzáció, ennek a dolognak utána kell járni. Arad egyik kitűnő nőgyógyászt kérdeztük meg és rövid félóra alatt az orvosi vélemény szűrőjében egyszerű operáció esetté zsugorodott az országot bejáró kolozsvári „szenzáció.”

Aki a testvérét a homlokán hordja.

— Csak a laikusokat lepi meg a nevezetes kolozsvári „csoda” — mondotta a fiatal, szimpatikus aradi orvos. — Orvosi körökben már fel sem tűnik az u. n. „dermoid cysta”, egy bőr alatti daganat, amely még embriókorban kerül az emberi testbe és ott vegetatív életet élve, együtt fejlődik azzal. A daganat keletkezésének oka valamely eltévedt embrionális sejt, mely a magzatba kerülve eltokosodik. A képződött hólyagban (cista) folyadék van, amely alkalmas tápanyagot szolgáltat arra, hogy a tokban egyes testrészek (állkapocs, kar, fejbőr) kifejlődhessenek. Ez a tényállás a kolozsvári esetenél is, amely egyáltalán nem ritka jelenség az orvosi praxisban. Némrég például egy Kovács Sándor nevű vadász ember homlokáról operáltam le egy ilyen dermoid cystát, amelyben saját ikertestvérét hordozta. De ezenkívül még számos ehhez hasonló eset fordult elő Aradon. Tudok egy daganatról, amelyet egy 35 éves nő gyomrából operáltak ki és egyike a legszebben kifejlett dermoid cystának. Ha akarja, be is mutathatom.

Intervju a daganattal.

Igy tudtam meg aztán, hogy a fascistákon kívül ugynevezett dermoid cysták is léteznek és keltenek hasonló feltűnést a világsajtóban. A „teratoma” (az orvosok így is nevezik egymásközt a cystákat) az orvosi rendelő egyik polcán fogadott egy hatalmas spirituszos üvegben. Barátságosan vicsozította rám a fogait és szép, lengő, barna szakállá szomorúan ázott a denaturált szeszben. Kérdés nélkül kezdett beszélni:

— Foglaljon helyet uram, tudom, hogy interjút óhajt. Állok rendelkezésére. Szívesen megkínálom egy stampeli spiritusszal, már csak azért is, hogy kevesebb legyen rajtam . . . Rettenetes folyadék.

Megrázkodott.

— Brr . . . Bőcsásza meg nekem, ha egy Kissé pityókosan beszélnek, de nem csoda, már hónapok óta ülök ebben a 100 fokos szeszben és bizony nem vagyok hozzászokva az alkoholhoz, mert hiszem előbb tartózkodás helye-

men (az asszony gyomrában) nem igen volt alkalmam részegkedni. Egészen más lenne a helyzet, ha véletlenül Király Pista begyében laktam volna. Már régen leíttam volna magamról a spirituszt. (Nevet.)

— Talán az életrajzáról valamit — kockáztattam meg szerényen. A bőbeszédű Tera koma arca elkomorult:

A csodagyerek kalandos élete.

— Hígyje el, nem szívesen beszéllek erről. Átkozom a sorsot, a mely idejuttatott. Mert tudja meg, hogy valamikor régen — sejtkoromban — én is úgy indultam neki az életnek, mint ön, vagy a doktor ur. Reménykedve vártam, mikor kerülök napvilágra. De belémbujt az ördög, börtönlakomból felfedező utra indultam és beletévedtem egy már utrakész magzat burkába és — mit tehettem egyebet — begubóztam. Nemsokára megszülettem és — mégsem jöttem a világra.

Egy könnycseppet morzsolt szét a szakállán és sirós hangon folytatta:

— Képzelteti helyzetemet, a

melybe átkozott kíváncsiságom és türelmetlenségem sodort. Ikernővérem gyomrában töltöttem gyermek- és ifjúkoromat, sőt férfikorom egy részét. Harmincöt évi szörnyű szenvedés után az orvosi tudomány végre felnyitotta börtönöm falát és én elérhettem álmaim netovábbját — a világra jöttem. Nem volt benne köszönet. Születésem után öt perccel beledugtak ebbe a spirituszos üvegbe és azóta 35 éves fejemmel, lengő szakállammal itt kuksolok, mint egy agyalágy alkoholista, nyakig a szeszben. Ön az első ember, aki előtt így kiöntöttem lelkem nagy fájdalmait. Ezt annak a reményében teszem, hogy összeköttetései révén ki fog engem szabadítani alkoholos börtönömből és elhelyez valamely jól dotált hivatalban, a hová csak lengő szakáll és ragadozó fogsor szükségeltetik. Akad ilyen állás bizonyára elég . . .

Ezt a kis szíveséget ne tennem meg szenzációs barátomnak? Ime felhívom az érdeklődők figyelmét az alábbi, mindenestre érdekes apróhirdetésre:

„Csodagyerek 35 éves, orvosilag garantált dermoid cista szép, barna szakállal, hibátlan fogsorral állást keres. Ajánlatokat „spiritus rektor” jellegre kérek. Kolozsvári újságírók ki-méljenek”.

Gárdos Sándor.

Megalakult az új francia kormány.

Caillaux pénzügyminiszter

(Páris, június 24.) Briand tegnap bemutatta új kormányának névsorát Doumergue köztársasági elnöknek, aki azt elfogadta. Az új francia kormány tagjai a következők: Briand miniszterelnök és külügyminiszter, Caillaux helyettes elnök és pénzügyminiszter, Durand belügy, Lavall igazságügy, Guillaumot tábornok hadügy, Laygues tengerészeti, Nogaró közoktatásügyi, Chapsal kereskedelmiügyi, Perrier gyarmatügyi, D'Vincent közmunkaügyi, Durafour munkaügyi, Jourdain nyugdíjügyi és Binet földművelésügyi miniszter. Az új kormány

pénzügyi diktaturát akar

tegnap este tartotta az első minisztertanácsot, amelyen Caillaux ismerteite pénzügyi terveit. A pénzügyminiszter drákói szigorúságu rendeleteket helyez kilátásba és a kormány számol az esetleges uccai tüntetésekkel is, amelyeket energikusan fog elnyomni. Az új kormány kedden mutatkozik be a parlamentbe és kivételes hatalommal való felruházást kér.

Briand miniszterelnök új kormánya ma tartotta első minisztertanácsát és rövid ülésén megállapította az általános munkaprogramot. Caillaux pénzügyminiszter a minisztertanácson követelte, hogy teljhatalmat biztosítsanak számára.

SPORT.

Kedden kezdődik a Hellas nagy nemzetközi tenniseversenye.

Az Aradi Közlöny jelentette először a Hellas nagy nemzetközi tenniseversenyét, amely Péter-Pál napján kezdődik. Az impozáns verseny nagyszabású előkészületei a napokban befejeződtek s így most már megállapítható, hogy mely bel- és külföldi versenyzők jövetelére számít a rendező-egyesület. A külföldiek zömét a magyar játékosok teszik, akiket dr. Lippu legutóbbi budapesti utja alkalmával kötött le. A magyarokon kívül osztrák, német és jugoszláv versenyzők adják meg a verseny nemzetközi jellegét s azonkívül természetesen a legkiválóbb erdélyi és regáti játékosok fogják hatalmas attrakcióvá avatni a kedden kezdődő nagy nemzetközi versenyt. Budapestről a következő indulók érkezése bizonyos: Gáucz Lajos, Ma-

gyarország ezévi tennisebajnoka, Pétery Jenő dr., a kiváló magyar daviscupman, dr. Marosy, a BBTE kiváló versenyzője, aki már tavaly is járt Aradon, báró Vay Miklós, a felvidék bajnoka, ifj. Bánó Sándor, a tehetséges magyar ifjusági versenyző; dr. Péteryné Várady Ily, az Európaszerte elismert tehetséges bajnoknő, aki dr. Lippu ve-gyes-páros partnere lesz. Baithrock Ica, akit szintén láttunk már Aradon, Baumgarten Magda, Magyarország fedettpálya tennisebajnoknője és Oberschek Magda, nagyszerű hölgyversenyzője Budapestnek. Bécsből Winterstein és Munk, Jugoszláviából Balás Iván, aki Dörner párostársa lesz, valamint a Rivieráról Rieck gráci mérnök jönnek. Romániából Poulieff, Rosetti, Balanescu, Ronetti Roman, Teodorovszky, Besszarabia bajnoka, Nini Golescu, Stefanescu Florica, Florescu asszony, a galati bajnoknő, és még sok igen kiváló versenyző indul a verse-

nyen, amelynek értékét hatványozottan növeli az is, hogy a formájuk tetőpontján levő aradi versenyzők is egytől-egyig startolnak és így minden remény meg van arra, hogy igazán nagyszerű küzdelmekben gyönyörködhet a közönség keddtől egészen vasárnapig. A verseny rendezőségének sikerült megnyernie védnökéül Boşeu Vazul prefektust, Prodan tábornokot, dr. Robu János polgármestert, Mutiu Traian rendőrprefektust és Avramescu Vazul, az aradi sportszövetség elnökét. Egyébként a rendezőség felkérte Arad város sportközönségét, nyújtson segédkezet a nagyszámú külföldi vendégek vendéglátását illetőleg. Bejelentéseket a vezetőség Zimet mérnök címére (Neuman-palota) kér.

O Bizonytalanság a bajnoki elődöntő körül. Ma az a hír terjedt el, hogy a bucuresti-i központ az AMTE—Victoria matchet megsemmisítette és annak újrajátszását rendelte el. Aradi illetékes sportkörökben semmit sem tudnak az állítólagos döntésről, azonban a kerületi vezetőség körében mindjobban az a felfogás kerekedik felül, hogy ha az AMTE-t a központ elütné jogos győzelmétől, az aradi csapatot eltiltják az újra való kiállástól.

Művészet.

Az aradi színház heti műsora. Pénteken: Dr. Szabó Juci. (Kálmán Sári vendégfellépésével). Szombaton: Dolovai nábob leánya. (Kálmán Sári vendégfellépésével). Vasárnap délután 4 órakor: Csókos asszony. (Lengyel Irén vendégfellépésével.) Este fél 9 órakor: Sztrájkol a gólya. Hétfőn: Marica grófnő. (Bemutató-előadás).

Kálmán Sári, a budapesti Renaissance-színház művésznője, akit Arad közönsége is már sok ünnepelésben részesített, fellép az aradi színházban. Az első estén a „Dr. Szabó Juci”-t játsza teljesen újszerű s igen érdekes felfogásban. A második estén Herczeg Ferenc „Dolovai nábob leánya” című rendkívül érdekes és klasszikus értékű színművének női főszerepét alakítja. A „Dolovai nábob leánya”-nak férfi főszerepét Fratta Géza fogja játszani, akinek ez briliáns szerepe.

„Sztrájkol a gólya” vasárnap este az aradi színházban. Helmi Jenő legszellemesebb darabja ez a három felvonásos énekes bohózat. — Ezt a régen nem játszott pompás bohózatot mindenki végig fojja kacagni. A főszereplők: Betegh Béby, Fratta, Gyöző, Kiss Mariska és Dálnoky.

Az aradi színház zenészeinek jutalomjátéka vasárnap délután lesz és a „Csókos asszony” előadásán lép fel utoljára Lengyel Irén, Erdély legkiválóbb primadonnája. Az előadás külön érdekessége, hogy egy hatvan tagú gyermekzenekar is közreműködik, amelyet Toischer Károly fog vezényelni. A jezyeket már árusítja a pénztár.

Jön a „Marica grófnő”!

Modern házasságok
Elena Makowskával
a főszerepben
az aradi Uránia
szombati bemutatója.

H I R E K.

— A király nyaralása. Bucurestiből jelentik: Ferdinánd király külföldi utazása majdnem két hónapig fog tartani. Az uralkodó 30 napig marad Bagnolesben, ezután két hétre inkognitóban Svájcba utazik, majd néhány napra Velencébe megy.

— A görög anyakirályné temetése. Rómából jelentik: Olga görög anyakirályné földi maradványait tegnap este nagy gyászpompával ravatalozták fel az orosz székesegyházban, ahol ma reggel görög, szerb és román királyi hercegek jelenlétében az anyakirályné lelkiüdvéért gyászmisést tartottak. A requiemet az olasz királyi családot Frangite hercege képviselte. A ravatal fejnél lévő emelvényre, a görög királyi házi korona köré az olasz és dán királyok és Mussolini gyászkoszorúit helyezték. Az elhunyt anyakirályné hült tetemét holnap reggel szállítják el Firenzébe, ahol Konstantin néhai görög király mellé temetik.

— A prefektus Bucurestiben. Boneu Vazul, Aradvármegye prefektusa és Antonescu Kamil prefektusi titkár ma Bucurestibe utaztak, ahol hivatalos ügyeket intéznek el. A fővárosból valószínűleg szombaton fognak visszatérni.

— A prágai parlamenti verekedés hiáléja. Prágából jelentik: A főügyész kiadatási kérelmet nyújtott be a képviselőház elnökségéhez a leghíresebb botrányos parlamenti verekedésben résztvevő 28 képviselő mentelmi jogának felfüggesztése iránt, haragsággal szemben elkövetett erőszak címén. A képviselők közül 21 kommunista, hat nemzeti szocialista és egy kormánypárti.

— Védik a Habsburg-vagyont. Bécsből jelentik: Az osztrák konzervatív néppárt a hágai nemzetközi bírósághoz fordul, hogy megállapítsa a Habsburg-vagyon magánjellegét. A párt azért határozta el magát erre a lépésre, miután erre vonatkozó javaslatát nem tudja a parlamentben keresztülvinni.

— Magyarország bucsuztatja távozó főbiztosát. Budapestről táviratozzák: Magyarországnak a Népszövetség által való pénzügyi ellenőrzésének felfüggesztésével Smith Jeromos népszövetségi főbiztos távozik s visszatér Amerikába. A volt főbiztos szombaton este bucsuztatja el Magyarország pénzügyi, politikai s társadalmi életének sok számottevő egyénisége a Hungaria étteremben rendezendő bankett keretében. — A nemzetgyűlés mai ülésén Sczitovszky Béla elnök bejelentette, hogy átadták Smith Jeromos volt népszövetségi főbiztosnak a nemzetgyűlés köszönetéről szóló jegyzőkönyvi kivonatot, amit Smith levélben köszönt meg. Smith levelében többek közt azt mondja, hogy amikor Magyarországra érkezett, akkor a legnagyobb előzetekénységgel és szívélyességgel fogadták. Reméli, hogy munkája egy lépést jelent a magyar nép jólété és boldogsága felé. A legnagyobb örömmel fog visszagonidolni mindig Magyarországi tartózkodására és sohasem fog megfeledkezni a magyarok szívélyes fogadtatásáról. Levele végezen Magyarországnak a leghíresebb jövőt kívánja. Az ülés további folyamán a nyugdíjvalorizációs törvényjavaslatot tárgyalták részleteiben.

Nem kell bankjegyszaporítás!

Gazdasági érdekeltségek erős harca a tervezett átmeneti infláció ellen. — A Banca Nationala tiltakozása A kormány állítólag mégis megindítja a bankoprést

(Saját tudósítónktól.) A bankjegykontingens szaporítása körül Bucurestiben hatalmas harc folyik. Románia mai huszonegy milliárdos bankjegyforgalmának szaporítása mellett nyilatkoztak Manolescu pénzügyi államtitkár és Carofilid földművelésügyi miniszter, míg egyes érdekeltségek és közöttük Bratianu Vintila volt pénzügyminiszter ellene foglaltak állást. Bratianu Vintila szerint a kormány a saját végrendeletét írta meg, ha a bankjegyszaporítás mellett foglalna állást. A harc most már Titulescu londoni követ, volt pénzügyminiszter személye körül folyik, akit pénzügyminiszternek szeretnének megnyerni és az ő feladata volna a kérdés megoldása. Goga Octavian belügyminiszter is hosszasan tárgyalt Titulescuvval, de a tárgyalások eredménye eddig ismeretlen. Értekezlet is volt a pénzügyi és közgazdasági élet számos képviselőjének bevonásával az infláció kérdésében s megállapítható, hogy a legfőbbben nem az infláció, hanem a lej revalorizációja mellett foglaltak állást. Ez utóbbiak szerint a bankjegyszaporítással csak újabb valutáris krízist idéznének elő és a lejt semmi esetre sem stabilizálhatnák. Infláció volna még az az újabb bankjegykibocsátás is, amely megfelelő devizafedezet mellett

történne. A bankjegyszaporítás a Banca Romaneasca memorandumja szerint a gabonaexport érdekében sem szükséges, mert a gabona kivitele csak fokozatosan történhetik meg és ehhez nincs szükség túlnagy exporthitelre. Ezt a szezonhitelt az állam rendkívüli pénzalapjaiból is fedezni lehet, újabb emisszió nélkül. A ma még be sem fejezett külföldi kölcsöntárgyalások sem bátoríthatják fel a kormányt 3-4 milliárdos emisszióra.

Bucurest-i jelentés szerint a Banca Nationala ma beterjesztette a kormány gazdasági delegációjának az ország pénzügyi helyzetére vonatkozó memorandumát. A bank kifejezetten állást foglal az állammal kötött konvenciójának fenntartása mellett és az infláció bármilyen formája ellen.

Bucurest-i tudósítónk jelenti az este órákban: Az Adeverul szerint a kormány elhatározta, hogy mégis a bankjegykibocsátáshoz fordul, amelyre fedezetül a természetes finanszírozására szolgáló erős valutákat kívánja felhasználni. Ugy látszik, hogy a kormány erre megtalálta a lehetőségét a Banca Nationalával kötött konvenció törvényhozási módosítása nélkül. A lap szerint az erre vonatkozó tárgyalások a Banca Nationala vezetőségével folytatásban vannak.

— Mexhusult merénylet Pilsudszky ellen. Varsóból táviratozzák: Erősz Lengyelországban nagy izgalmat keltett az a hír, hogy Pilsudszky marsall, hadügyminiszter ellen merényletet akartak elkövetni. — Egy Gonza Josefina nevű nő, akiről kiderült, hogy nemrégiben töltötte ki büntetését a lodzi fegyházban, berohant Pilsudszky szobájába, ahol akkor éppen csak a titkára tartózkodott, aki segítségért kiáltott és több tisztviselő segítségével sikerült a nőt lefogni. A nő azt állítja, hogy azért jött Lodzból Varsóba, mert fontos dolgokat akart a marsallal közölni. A közönség a hivatalos kommunikémögött nagyobb szabású összehajlést sejt.

Csomagolópapír olcsón. Kerpelnél.

— Leszállítják a színházak vigalmi adóját. Az erdélyi kisebbségi színházakat rendkívül érdeklő rendeletet közöl a Monitorul Oficial most megjelent száma. A rendelet módosítja a vigalmi adótörvényt és két részre osztja a vigalmiadófizetés kötelezettségét. A művészi tárgyú előadások 26 százalékos, az egyszerű szórakozást nyújtó előadások pedig 32 százalékos adót fognak fizetni. Ezzel szemben az állam és kormányhatósági engedéllyel működő színházak, amelyek eddig 16 százalékos adót fizettek, ugyiszintén a jótékony célu előadások tíz százalékos adó alá esnek. A kulturális célu és diákelőadások, valamint az elismert sportegyesületek mutatóványai öt százalékos vigalmi adót tartoznak fizetni. A mutatóványok és előadások részvételére kibocsátott ingyen- és tiszteletjegyek nem esnek adó alá.

— Romboló felhőszakadás. Bucurestiből jelentik: Tegnap este Rosiori Vede városban hatalmas jégesővel kapcsolatos felhőszakadás pusztított. Fél óra alatt egy méter magas vízár öntötte el az utcákat, behatolt többszáz házba, amelyek közül számos összedőlt s igen sok összeomlással fenyeget. A város szélén folyó Bretcov patak kiáradt és sok háziállatot, valamint szárnyast elsodort. A vasuti forgalom emiatt Alexandria és Turnu Magurele között megszakadt. Nagyszámu tüzoltóság és katonaság dolgozik megfeszített erővel a szerencsétlenek vagyonának megmentésén.

— Bánáti autótúra-verseny készül. Bucurestiből jelentik: A bánáti autókлуб augusztus hónapban nagy autó-versenyt rendez a Bánáiban és Jugoszláviában. A versenyen résztvevők 200 kilométeres turákat tesznek meg naponta. Szó van arról is, hogy a bucuresti-i Román Autó-klub kérésére a bánáti versenyt valószínűleg szeptemberre halasztják.

— Halálos tréfa. Bucurestiből jelentik: Az elmúlt éjszaka folyamán borzalmas gyilkosság történt a fővárosban. Petre Iliescu virágkertész rendkívül szenvedélyes boxoló lévén, minden alkalmat felhasznál arra, hogy ismerőseit — tréfából is — egyszer-kétszer megboxolja. Tegnap este Mariu Niculescu virágkertész, jelenleg katona, Iliescu barátja, parancsnoka megbízásából egy virágcsokrot rendelt meg a virágpiacra, ahol összetalálkozott Iliescuvval. A két

barát jó hangulatban betért egy közeli csapszékhöz, ahol iddogni kezdtek. Iliescu — régi szokásához híven — közben tréfából többször gyomron boxolta Niculescut, aki váltás kérte barátját, hagyjon neki békét. — Egy erősebb ütés után aztán Niculescu dühbe jött, kirántotta bajonettjét és kétszer egymásután Iliescu bordái közé dőfte, aki lefordult a székéről, s mielőtt még kórházba szállították volna, elvérzett. A rendőrség letartóztatta a gyilkos kertészt, akit azonban egy készütség vett őrizetbe, mivel az érvényben levő kivételes rendeletek szerint hadbíróas fog itélkezni felette.

**Junius 27-én
délután 4 1/2 órakor
a tanonciskolák
évváróünnepélye,
rajz- és kézimunka kiállítása.
Arad, Str. Ioan Valoan
ucai iskolaépületben.**

— Eminescu emlékezete. Bucurestiből jelentik: Vasárnap lesz Mihail Eminescu, a halhatatlan román költő halálának harminchetedik évfordulója, mely alkalommal a nagy poétának a Bellu-temetőben lévő sírházhoz az ország minden részéből elzarándokolnak a román irodalmi és tudományos világ kitűnőjei.

— Gyászistentisztelet. Néhai Major Sándorné, született Balogh Jolánka, a hatalon és tragikus körülmények között elhunyt aradi uriaszony halálának második évfordulója alkalmából, június 28-án, délelőtt 9 órakor a Minoriták templomában gyászistentisztelet lesz. A rekviemot dr. Monay Ferenc fogja mondani.

— Szélhámós ágróf. Budapestről táviratozzák: A rendőrség Győrben egy szélhámost tartóztatott le, aki egy budapesti autócégűl gróf Zichy Györgynek adta ki magát és egy próbaautóval megszökött. Kiderült róla, hogy Herbet Györgynek hívják és már néhány hét óta hasonló trükkökkel kerékpárokat és motorkerékpárokat lopott, s ezzel sokakat megrabolított. Herbet mindössze 19 esztendő, tavaly megbukott az érettségien s saját bevallása szerint azóta szélhámosságokból élt.

**Orbán butorok a
LEGJOBBAK**
Arad, Piata Stefan cel Mare
▶◀ (Béla-tér) 16. szám. ▶◀

— Halálos vonatkiaklás. Bucurestiből jelentik: Barlad mellett egy tehervonat téves váltóállítást következtében kisiklott. Egy fékező meghalt, nyolc kocsi összetört.

— A Képes Ujság lezajlott száma egy rendkívül változatos, érdekes szövegtartalmával, mint pompás aktuális illusztrációival felülmúlja az eddig megjelent számokat. Nem kevesebb, mint ötven érdekes illusztráció tartja a csinos kiállítás, gondosan szerkesztett képes lapot. Románia minden helységében olvasható ma már a Képes Ujság, amelynek előfizetési ára a külföldi lapokkal vetekedő szazdar tartalma dacára rendkívül előnyösen van megállapítva.

Jön! Főhadnagy úr a feleségem — Harry Liedtkevel Jön!

— Arvizkatasztrófa Svájcban. Baseli Svájcban nagy árvizkatasztrófa okozója lett a folytonos esőzés és a katasztrófa egyre nagyobb méreteket ölt. A folyók Basel, Solothurn és Biel egész vidékét elöntéssel fenyegetik. Hatalmas területek állanak már víz alatt és a kár máris meghaladja a 15—20 millió svájci frankot. Eplingen falut teljesen elöntötte az ár. A Pilatus-Alpokban hatalmas jégverés pusztított.

— Reformok az aradi vágóhídon. Egy, az aradi városházára ma érkezett miniszteri rendelet a községi vágóhidak karbantartása felől intézkedik. A rendelet szerint a vágóhídon elhullott és használhatatlanná vált állatok után a mészárosoknak fizetendő kárpótlás, valamint a vágóhid tisztítási és javítási költségeinek fedezésére a város illetményeket vehet ki a mészárosokra. A permanens bizottság ma ugy határozott, hogy mivel az aradi mészárosoknak ugy is van saját kártalanítási szövetségük, nincs szükség arra, hogy külön taxát rójjanak ki rájuk. A karbantartási költségek céljaira azonban a szarvasmarha után 20 lej, sertés után 10 lej, borjú után 5 lej és juh után 3 lej városi illetmény fizetésére kötelezi a mészárosokat. Ugyane rendelet kötelezővé teszi a vágóhídon rendőrkommisszáriátus felállítását, amely a passusok ellenőrzését végzi. Az állandó bizottság feliratban fogja a miniszteriumot felvilágosítani, hogy erre az intézményre Aradon nincs szükség, mert az ellenőrzést teljes mértékben elintézi a vágóhid igazgatósága.

Az aradi Apollóban

ma, péntektől
CLAUDE FARRERE
híres regénye:

Virrasztanak a fegyverek.

Főszerepben:
Mauritze Schutz.
Az előadások 6, 1/8 és 1/10
órákor kezdődnek.

— Kedvezményes vasúti jegyek Alvácára. A CFR vezérigazgatósága az alváci gyógyfürdőre utazni szándékozók részére kedvezményes áru vasúti jegyet engedélyezett, amelyet a következő vasútállomások jegypénztárai adnak ki: Arad, Brassó, Bucuresti-Nord, Karánsebes, Kolozsvár, Nagykároly, Craiova, Fogaras, Lugos, Nagyvárad, Ploesti, Szatmár, Szeben, Marosvásárhely, Temesvár és Turnu-Severin. A rendelet szerint a fürdő-állomáson lebélyegzett vasúti jegy a hazautazásra jogosítja az illető fürdővendéget. A fürdőjegyek (Bilet de bai) június 15-től szeptember 30-ig terjedő időben vannak érvényben.

Hat napig bujdosott a családja elől.

Egy budapesti kereskedő titokzatos eltűnése, bujdosása és újból jelentkezése.

(Budapest, június 24.) Érdekes eltűnési ügyben folytatott nyomozást a budapesti rendőrség, amely mára eredménnyel is járt. Még szombaton délután megjelent a budapesti főkapitányságon **Brauchfeld Mór**né, budapesti kereskedő felesége és előadta, hogy férje csütörtök délután eltűnt Oktogon-téri lakásukról s azóta nem adott életjelet magáról. A kétségbeesett fiatalasszony annak a gyanujának adott kifejezést, hogy **Brauchfeld** öngyilkosságot követett el, mert... igen, mert egy kicsit összeveszték a huszonöt éves asszony és a negyven éves férj. **Brauchfeld** néhány évvel ezelőtt nősült meg, de a rossz üzleti viszonyok miatt napról-napra komolyabb problémák tornyosultak eléje s amikor háromszobás szép lakását is el kellett adnia és apósához egyszobás lakásba költözködtek: a fiatalasszony szemrehányást tett a férjnek, aki ezt nagyon a szívére vette és bánatában nyomtalanul eltűnt.

Mára aztán a család egy ismerőse hozta az első hírt a halottnak hitt **Brauchfeld**ről, akit már otthon gyászolni kezdtek. Az ismerős elmondta, hogy **Brauch-**

feldet egy külvárosi kávéház teraszán látták üldögélni, aki hat nap óta a főváros elhagyott periferiáján bujdosott családja elől. — Ugyanekkor levél is érkezett **Brauchfeld**től, aki egyidejűleg a rendőrséget is értesítette életbenlétéről s azt kérte, hagyják egy kicsit „kiszuszogni“ és szüntessék meg a nyomozást. A feleségének pedig azt írta **Brauchfeld**, hogy nagyon fájdalmas neki az élet, de bízik önmagában és az asszony csak vigyázzon a kő Mártuskára, majd csak rendbejön rövidesen minden és ő újból visszatér családja körébe.

— A családi perpatvart tulajdonképpen a lövőverseny és a kártya idézte elő a családban — mondja **Brauchfeld** felesége — ezek a szenvedélyek okozták, hogy **Brauchfeld** viruló szép festéküzlete is hanyatlásnak indult s hogy szanálja magát, drága lakását is eladta. De nem baj — vigasztalja magát — fő az, hogy haza ön. Hiszen még nem olyan öreg a „fiú“. Negyven éves. De még megjavulhat, még megkomolyodhat, — mondta **Brauchfeld**né, — aki nagyon örül, hogy férjén nem vett erőt a Budapesten most olyan nagyon „divatos“ szomorú öngyilkossági-mánia.

— A hetvenöt éves ügyvédjelölt tragédiája. Budapestről jelentik: Tegnap délután az Erzsébet-körút 7. számú ház előtt rosszul lett egy öregúr. Az összesereglett járőrök egy padra ültették, majd beszaladtak a házban levő büfébe, ahonnan vizet hozták. Az öregúr, akit az ájulás környékezett, erre kinyitotta a szemét és remegő hangon megszólalt:

— Egy kis kenyeret, nagyon éhes vagyok.

Az egyik segéd zsemlyét hozott ki, melyet az öregúr valóságosan kikapott a segéd kezéből és a járőrök kérdéseire szégyenkezve elmondta, hogy **Feldmann Mór** dr.-nak hívják, hetvenöt éves, ügyvédjelölt, egy ügyvédi irodában dolgozott, míg birta, most már régen állás nélkül van, egy ismerősnél lakik, aki szintén nagyon szegény ember. Állást keres már régóta, de sehol sem kapott. Pénze nem volt és öt nap óta nem evett. Öngyilkos akart lenni, de már annyit ereje sem volt, hogy kimenjen a Dunához.

— **Károlyi Imre** nem ad elégtételt **Teleki Pál** grófnak. Budapestről jelentik: A **Teleki Pál** és **Károlyi Imre** grófok között a frankpörrel kapcsolatban felmerült lovagias ügyben **Károlyi** megbízottai részéről az a felfogás alakult ki, hogy a provokált félnek, **Károlyi Imre** grófnak a lovagias elégtétel kérésére alkalmas adó nyilatkozata egy folyamatban levő bírói eljárással van kapcsolatban, tehát, bár a törvényszék **Teleki** nem helyezte vád alá, még hátra van a tábla és a kuria döntése és csak ezeknek a fórumoknak az ítélezése után lehet az ügyet lovagias utra terelni. A megbízottak ezért a lovagias elégtételt **Teleki Pál** grófnak egyelőre meg fogják tagadni.

MOZI.

— Pénteken kerül bemutatásra az aradi Apollóban „Virrasztanak a fegyverek“ című filmszenzáció. **Claude Farrere** bizarr ötletű, világhírnév-re szert tett regénye nemrégén került filmre és az aradi Apolló mozgószínház igazgatósága nagy áldozatok árán már meg is szerezte ezt a filmújdonaságot. **Maurice Schutz**, a darab főszereplője pompás játéktechnikájával és szenzációs megjátszási ötleteivel kelt meglepetést. Az előadások 6, fél 8 és egynegyed 10 órákor kezdődnek.

— A „Hütlenség iskolája“ ma utoljára az aradi Urániában. Rendkívül megkapó, finom meseszövésszerű szalondráma tartja izgalomban az aradi Uránia publikumát. A hütlenség iskolája című film a legteljesebb mértékben domborítja ki a filmcselekmény oktató hatását. A darab főszereplője **Conrad Nagel** nagy intelligenciával és szokatlan érzéketlen

hetséggel oldotta meg feladatát. Az előadások 6, fél 8 és egynegyed 10 órákor kezdődnek.

— Az aradi Uránia szombattól a „Modern házások“ című szenzációs filmet vetíti **Elena Makowszkával** a főszerepben.

— Jön! Főhadnagy ur, a feleségem **Harry Liedtkével** a főszerepben.

— Az aradi Marospartji Mozdó **Le Vert Gajant**—A gálans király óriási történelmi film II. részét vetíti ma utoljára. Az I. rész oly nagy sikert aratott, hogy a hatalmas mozi minden este zsúfolásig megtelt közönséggel.

Rádió-műsor.

Nyugati időszámítás.

— Péntek, június 25. —

Budapest. 9.30, 12, 15. Hírek és közgazdaság. — 16. Hans Göttling német nyelvű mesedélutánja. — 17. Dr. Kövessy Géza előadása. — 17.30. Szalonzenekar. — 18.45. Herbst Géza irodalmi felolvasása. — 19.30. Dr. Vajda Árpád sakkmeister előadása. — 20.30. Koncz János hegedűművész hangversenye **K. Környey Blanka** operaénekesnő közreműködésével. Zongorán kíséri **Kósa György** zongoraművész. — 22. Próza est. 1. Vidámságok. 2. Csehov: „A medve“. A földbirtokos: **Sugár Károly**, a Nemzeti Színház tagja. Popovne: **Mátyás Zsóka**. 3. Harsányi Zsolt: „Utolsó szó“. A nagysága: **Mátyás Zsóka**. Maris: **Dr. Sövényházi Márta**.

Bécs. 16.15. Aglaja Kerschl hangversenyénekesnő koncertje. — 20.15. Buxbaum Friedrich csellóművész és Sirota Leó zongoraművész szonátaestélye. — 21.15. A „Színészek királya“, **Friedmann** egy felvonásos komédiája és **Avercsenko** „Az öngyilkos“ című egyfelvonásosa.

Graz. 16—18. A Hüttl-zenekar hangversenye. — 21. Hárfahangverseny, a grázi Operazenekar hangversenye.

Milano. 21—23. Zenekari hangverseny az U. R. I. kvintett közreműködésével.

London. 21.15. Massenet „Mannon“ című operájának III. felvonása. Előadják a királyi Operaház tagjai.

Prága. 16.30. Az R. J. sextett hangversenye. — 19.30. A rádiópalota hangversenye vegyes programmal. — 22. Tánczene.

Róma. 17.40. Jazz band. — 21.10. Zenekari hangverseny szólistákkal.

München. 19.30. Lehár „Vig özvegy“ című operettjének előadása.

Brünn. 19.30. Smetana „Die Teufelswand“ három felvonásos komikus operája.

Páris. 16.45. Jazz band. — 20.80. A „Le Matin“ hangversenye.

— NYARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ előfizetőinknek, valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová tudna küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak napenkénti pontos feladásáról gondoskodik.

Az aradi Urániában

ma utoljára

A hütlenség iskolája

Főszerepben:

Konrad Nagel.

Az előadások 6, 1/8 és 1/10 órákor kezdődnek.

Jön! Főhadnagy ur a feleségem — Harry Liedtkével Jön!

Jön! Dr. JACK — HAROLD LLOYD Jön!

rendkívüli kaeagtató film!
AZ ARADI MAROSPARTI MOZIBA!

K Ö Z G A Z D A S Á G.

A fényüzési és forgalmi adók új rendje.

(Saját tudósítónktól.) A pénzügyminiszterium a fényüzési és a forgalmi adók alkalmazására vonatkozólag rendeletet küldött az aradi pénzügyigazgatóságnak. A pénzügyminiszteri rendelet szerint a növényi és állati selyem után 15 százalékos fényüzési adó fizetendő. Az ezekből készült szövetek után szintén 15 százalékos fényüzési adót kell fizetni abban az esetben, ha a szövet selyemtartalma 50 százaléknál nagyobb. Ha a szövet selyemtartalma 50 százaléknál kisebb, akkor csak 1 százalékos forgalmi adó fizetendő. A növényi és állati selyemkonfekcióknál hasonlóképpen 15 százalékos fényüzési adót kell befizetni, ha a konfekció selyemtartalma 50 százaléknál nagyobb. Azon konfekciók után, amelyek

selyemmel vannak bélelve, vagy diszítve, 10 százalékos fizetendő, de csak akkor, ha a felhasznált selyem a konfekció anyagának 50 százaléknál többet tesz ki. Mindkét esetben, hogyha a selyemmennyiség 50 százaléknál kisebb, akkor csak egy százalékos forgalmi adó fizetendő. A törvény 2. §-ának b) pontja szerint az aranyból, dublé aranyból, kinaezüsből és alpakából készült ékszerek és tárgyak után 10 százalékos adó fizetendő. Az alpakka-evőeszközök után 15 százalékos fényüzési adó jár. Az ezüsből és nikkeltől készült tárgyak után 1 százalékos forgalmi adó fizetendő. Ama gyárak, amelyek a kereskedők által adott anyagból készítik az ékszereket, 1 százalékos adót fizetnek a munkadíj után.

Zürichben 2.25, Párisban 15.20 a lej.

Helyi valutaárak. (Június 24.) Áru: Dollár 230, angol font 1100, cseh korona 6.80, francia frank 6.50, lira 8.30, dinár 3.90, schilling 32.70, holland forint 90, márka 55, magyar korona 305, svájci frank 43.50. Pénz: Dollár 228, angol font 1080, cseh korona 6.70, francia frank 6.20, lira 8, dinár 3.70, schilling 32.30, holland forint 83, márka 54, magyar korona 315, svájci frank 42.50. Kifizetések: Newyork 231, London 1120, Prága 6.87, Páris 6.73, Milánó 8.48, Zágráb 4.11, Bécs 32.80, Amsterdam 93.40, Berlin 55.35, Budapest 307, Zürich 44.90.

Zürichi tőzsdenyitás. (Június 24.) Berlin 122.95, Amsterdam 207.52.50, Newyork 516.50, London 2514, Páris 14.75, Milánó 18.65, Prága 15.30, Budapest 72.20, Belgrád 9.11, Bucuresti 2.25, Varsó 39.50, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdézárás. (Június 24.) Berlin 123, Amsterdam 207.50, Newyork 516.50, London 2513.75, Páris 14.75, Milánó 18.67, Prága 15.29.50, Budapest 72.30, Belgrád 9.15, Bucuresti 2.25, Varsó 39, Bécs 73.10.

Bucuresti-i tőzsdézárás. (Június 24.) Kifizetések: Páris 6.56, Berlin 55.10, London 1124, Newyork 229, Milánó 8.30, Zürich 44.75, Bécs 32.70, Prága 6.82, Budapest 32.70. Valuták: Napoleon 850, márka 54, leva 1.60, török lira 1.22, angol font 1130, francia frank 6.80, svájci frank 43.50, lira

8.20, drachma 2.82, dinár 3.90, dollár 229, schilling 33, magyar korona 33, cseh korona 6.80.

— A harmadfillérnek is kezd becsülete lenni Magyarországon. Budapestről jelentik: Több év óta ma először történt meg két pesti nagy bank pénztáránál is, hogy egy-két fél egy-egy, ötezerkoronás bankjegyet száz- és ötvenkoronás bankjegyekre kívánt felváltani. Volt idő, amikor a villamosvasutak kalauzjai is eldobták a semmit sem jelentő bankjegyeket. A mai bankjegyváltásnak a közvetlen oka az, hogy több cég 1250 koronáért adja el a tojás darabját és így gyakori a visszatérés. Nemkülönböztetve egyenlőségűnél is ötvenkoronás különbözött mulatkozik. Az ügy maga jelentékenyebb, mint talán a dolgukat mechanikusan végző pénzt felváltó kereskedői megbízott vagy a váltást intéző bankpénztáros gondolják. Érdekes, sőt fontos tünet ez: az ötvenkoronás váltása jele a pénz visszatérő megbecsülésének. Az illető két nagybank egyik se rendelkezett ötvenkoronás bankjegyekkel, úgy, hogy küldöncöt küldtek a Magyar Nemzeti Bankhoz, ahol nagy csodálkozással értesültek erről a váltásról. Ma délelőtt újból előkerült a pesti piacokon az öt esztendő óta nem látott kékszinű ötvenkoronás.

— A vasúti teherszállítóokcsik tarifája. A CFR. vezérigazgatósága a 10 tonnánál nagyobb befogadó képességű vagonok használatára rendeletet adott ki. A rendelet szerint 15 tonnás vagon csak akkor bocsájtható a felek rendelkezésére, ha a feladó beleegyezik abba, hogy 12.500 kg. után fizeti

a tarifát. Ebben az esetben a vagon 10.500 kg.-ig rakható meg. Ha a rakomány 10.500 kg.-nál nagyobb, akkor a 15.000 kg.-os tarifa fizetendő. A 10 tonnánál nagyobb és 15 tonnánál kisebb megterhelésű vagonok használatára vonatkozólag a rendelet úgy intézkedik, hogy azok csak akkor rakhatók meg, ha a rakomány megfelelő módon kihasználja a rendelkezésre bocsájtott teret.

Orbán butorok a LEGOLCSÓBBAK

Arad, Piata Stefan cel Mare
▶ (Béla-tér) 18. szám. ▶

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

▲▲▲▲▲ Vicben ▲▲▲▲▲
„A R O K A” vezet.

Rossz villanyégők!

becserélése ráfizetéssel, garantált gyári újégre, törött üveg és porcellán tárgyak szakszerű ragasztása, képkeretezést és ablaküvegezést olcsón vállalok. SCHWARZ üveges Aradon, a zsidótemplom mellett. 1811

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Az Aradhegyaljai takarékpénztár Rt. ügyfelem megbízásából Ghioroc-on a megbízó pénztintézet helyiségében. 91. házszám alatt. 1926. évi július hó 7-ikén délután 3^{1/2} órakor Rothbaum Leó késedelmes kézi zálog adós terhére és költségére a K. t. 306. §-a értelmében circa 16106 liter 1924. évi fehér bort és circa 745 liter ugyanazon évbeli vörös bort közjegyző közbenjöttével nyilvános árverésen el fogok adni, azonnali készpénz fizetés mellett.

A kézi zálog hitelező az áru minőségéért szavatosságot nem vállal. Az áru, amely a hitelező pincéjében 5 hordóban van elhelyezve, a vétel megtörténte után azonnali átveendő és elszállítandó. A vételi illeték a vételt terheli.

Egyéb feltételek irodámban, Ghioroc-on tudhatók meg.

Ghioroc, 1926. június hó 22.

Dr. Vitos Pál,
ügyvéd.

3896

Mindennemű kefeárúk

gyárak és ipari üzemek részére
rendelésre is azonnal készülnek

ZENNER RUDOLF kefekötő
műhelyében Arad, Strada Turnului No. 1.
(Atilla-tér és Lovarda-u. sarok). 3843

A szomszédos és odvoși jegyzőségeknek I—I, a jegyzői teendőkben jártas egyén,
f. évi július 15-től

alkalmazást nyer.

Bővebb információkat ad a szomszédos jegyző, posta Radna.

No. 5049—21.6—1926.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință generală că în conformitate cu dispozițiunile art. 133 și 135 din legea Generală a Vămilor în ziua de 1. Iulie 1926. ora 9 a. m. se va vinde prin licitație publică, mărfurile prevăzute în Publicațiunile Onor Direcțiunii Generală a Vămilor No. 155592 și 147372 și afișate la ușa birourului Vămilor Arad.

Doritorii, se vor prezenta în ziua și ora mai sus în dicată în localul acestui birou, a concursa la licitație.

TABLOU:

De mărfurile ce se vor vinde la licitație publică, la acest birou vamal, în ziua de 1. Iulie 1926. orele 9 a. m.

1. Lăzi 5 O. R. C. 8371-2. 8286-2. 8462 a kgr. 362 lucrări de hârtie și carton pentru fotografii.

2. Bale 2 O. R. C. 8462-3 kgr. 385 Cartoane colorate în masă.

3. Ladă 1 21-21487 kgr. 22 Lichior de fructe în sticle.

4. Ladă 1 G. S. 1 kgr. 75 Lucrări din tuciu smălțuite cant. pe bucată sub 2 kgr.

5. Colete 2 C. F. R. 1/2 kgr. 25 tuburi pentru încălzit din tuciu combinate cu cauciuc cânărand de la 50—10 kgr. pe bucată.

6. Bale 2 R. L. 143-4 kgr. 28 Depuri de plută.

Seful vamei Arad:

p. Conformitate
Imperat. cl. 1.

3903

Használt téglá, fa, deszka, vas- és tető-bádog
a régi keményítő gyárnál eladó.

KÜLÖNLEGES OLAJ Fordson-traktorok részére,
a „Spidoleine” 100 kgros hordókban á 50 lej kgként.
JULES GORY Bucuresti, Strada Leonida 7-9.

S. O. S. Embervédelmi kiállításához

zavartalanul folyik
a vizumjegy és
igazolvány kiadás:

„IDET”

menetjegyiroda-
ban színházzal
szemben, és

Künstler

vizumiroda
Dacia szálló-
val szemben.

Jön! Donnelly hercegnő — Henny Portennel Jön!
óriási sláger film az ARADI MAROSPARTI MOZIBA

URODONAL

a vérelmeszesedés gyógyszere

**Szélhűtés
Reuma
Köves képződések
Vérelmeszesedés.
Idegkimerültség!**

Amikor a halántékon az erek kidagadnak, kezdetét veszi a vérelmeszesedés!

Közölve a párisi Orvosegyetemen 1908. nov. 10-én és 1908. dec. 14-én.

Hogy meggyőződjön a hatásról vizsgálta fölül orvosával 1906

Az ember élete a vérkeringéstől függ. Védjétek meg az ifjúság véreireit az „URODONAL“ használatával, amely kiküszöböli a vérelmeszesedést és ezáltal elejét veszi annak, hogy a véredények működése megakadjon és hogy a vérekek falai kiszáradjanak.

Vérelmeszesedésnél a legelső feltétel megakadályozni annak továbbterjedését a vérekekben. A vérelmeszesedés elején egyedül a hűgysav idezi elő az erek kitágulását. Az „URODONAL“-al való energikus kezeléssel meggátolhatjuk a hűgysav felkérését.

PROFESSEUR FAIVRE az Université de Poitiers orvostudományi-akadémia tanára (Franciaország).

CHATELAIN laboratóriumok az összes párisi klinikák szállítója. 2. bié, Rue de Valenciennes, Paris.

15 NAGY DIJ!

Romániai képviselő: DROGUERIA „STANDARD“ Societate in nume colectiv Bucuresti.

FÉRFIÖLTÖNYÖK kitűnő állapotban magas alakra eladók. Arad, Bul. Carol (vált Erzsébet-körút) 36. balra. 10358

Üzletek.

TÁRSAT keresek egy jóforgalmu vidéki vas-, fűszer- és rövidáru üzlethez 2-300.000 lej tőkével. A tőke garantálva. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3898

Különbéle.

SZÖLLŐ egyszobás kolnával villamos megállóhoz közel 50.000 lejért eladó. Egy darab perzsaszőnyeg 3x2 nagyságu eladó. Central ügyökség Arad, Str. Románulul (Zrinyi-u.) 2. 3906

Házvevők figyelmébe!

Üzletes sarok bérház jóforgalmu fűszerüzlet, italmérési engedéllyel, 120.000 lejért eladó. Több kisebb és nagyobb magán- és bérházak, 180.000-1.800.000 lejig. Ugyanott több lakás kiadó. Megbízott: Geier Ferenc Ingatlanforgalmi Irodája Arad, P. Avram Iancu No. 21. 16756

Keresünk

azonnali belépésre egy perfekt német

gyors- és gépirónót.

Románul tudók előnyben. „GROSZ mérleggyár“ Oradea, Calea Vict. 74

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétfőnap 4 lej — bant, vasárnap 6 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelölni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig veszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétfőnap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon után is fogadjuk, telefon szám: 181. * * * * *

Levelezés.

ARANYVIRÁGOM! Vágyva vár a te kis Barátod. 3897

Alkalmazás.

FRANCIA, német, magyar perfekt levelező, gép- és gyorsíró állást keres. Cím Bleicziffer Géza, Sántana (Jud. Arad.) 3890

14-15 ÉVES román árva leányt 6 éves kislány mellé, aki háztartásban segítkezik felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3895

JÓ mindenes leány és BEJÁRÓNÓ azonnal felvétetik. Arad, Luther-uca 2. földszint, ajtó 3. 3891

ELSŐRENDÜ fizető leányt felvesz női divatszalon Arad, Str. Consistorului 40., II. em. 3901

URILEÁNY kisebb gyermekek mellé ajánkozik, gyermekruhák varrását is vállalja. Vidékre is megy. Cím Győrffy „Mures“ Irodájában Arad. 15243

GÉPESZT, ki esetleg a fűtést is vállalja keres Müller festőgyár Arad, Str. Cuza Voda 40. 3900

CSOMAGOLÁSBAN jártas irodaszolgá azonnal felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 10358

Vétel és eladás.

KIFOGÁSTALAN. használt zsindey eladó. Arad, Str. Eminescu 15. 3893

NAGYON OLCSON KAPHATÓK: Keleti perzsa és gyári ebédlőszőnyegek, új és használt hálószoba, uriszoba, szalon, ebédlő gyermekszoba berendezések, bőrfotelek, könyvszekrények, ebédlőkredenc, asztalok, székek, virágállvány, mángorló, gyermekkosci, órák, tükrök, antik szalon, antik butordarabok, rézmű, gyermekhajtány, képek, függönyök, fényképezőgépek, dísz tárgyak stb. Salgóné, Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 12., I. em. jobb. 1000

ZONGORÁT, pianót keresek bérbe vagy vételre. Közvetítők, ügynökök mellőzésével kérem t. tulajdonosokat délelőtt 11 órakor Kutschera, Arad, Piața Mihai Viteazul (Ferenc-tér) 9. sz. ajánlatokat leadni sziveskedjenek. 3872

ANTIK BUTOROKAT, különböző szoba-berendezéseket, egyes butordarabokat, íróasztalokat, székeket, perzsa- és gyári szőnyegeket, fehérneműket keresek sürgősen bizományba s azok gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

MACULATURA PAPIR 5 klgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

MODERN HÁLÓSZOBABUTOR, alig használt, kitűnő állapotban eladó. Antik butorok, márkás porcellánok, perzsaszőnyegek, neves mesterek festményei melyen leszállított áron kaphatók „Salon Artistique“ Arad, (Fischer Eliz-pal.) 2601

Kézimunka

rajzolva, kezdve és készen Gébelinek, Smirnak. Págyonyok, Agytakarók. Mindennemű kézmunka anyagok nagy választékban. Smirna nyírás, montirozás. Arad, Str. Col. Pirei No. 1. Előrajzolás. Harisnyák szolid árakban. Színház mögött 7416

Rézkénpor, olasz kénkö rudakban, kénvirág, valódi Erdős Pál tisztá méhviasz mülep készítésére, borderít-gelatín, SALIANSZKY-vízahólyag, kékkő, náttalin, fűszerkereskedő oégés rovarpor, legolesőbban kapható: Arad, Piața A. Iancu 3.

A volt Vécsey-uca szomszédságában négyszobás új magánház szép udvarral és kerttel, vízvezetékekkel, elfoglalható lakással, igen jutányos áron eladó. Kizárólagos megbízott Győrffy „Mures“ Irodája Arad, Str. Unirel.

Elegáns hölgyek csak

Les Tissus
A.G.B

hordanak. Párisi gyártmány, a legmodernebb, szolid és elegáns

A. G. B. angro-fiók: Bucurest, Strada Carol 70. 643

**Ma, pénteken
halestély.**

Marosvizi élőhalakból halpaprikás, rántott hal és halászlé kapható:

az aradi Marosparti Mozdó büfféjében.

Jön!

Rendkívül szépségű film!

A ZENDAI FOGOLY

az aradi MAROSPARTI MOZIBA!

Jön!